

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.2.2023.4

Poznań, 27 września 2023 r.

**Pani
Małgorzata Pospiech
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
„Mały Dworek” w Łaszczynie**

Łaszczyn 63/2
63-900 Rawicz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

I. Dane identyfikacyjne

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., poz. 1720), zwanego dalej „rozporządzeniem” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje sprawdzenie organizacji i funkcjonowania Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego nr 91/2023 z dnia 25 maja 2023 r., znak: KN-II.0030.91.2023.1.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Mały Dworek” w Łaszczynie, zlokalizowana pod adresem: Łaszczyn 63/2, 63-900 Rawicz, w dalszej części dokumentu określana także w skrócie: „Placówką”, „POW” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- Alicja Moder – starszy inspektor wojewódzki, kierownik zespołu inspektorów,- Anna Grabarska Łyskawka – inspektor wojewódzki,- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w niniejszej kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Placówki przeprowadzono w dniach: 30 maja oraz 7, 13, 20 i 23 czerwca 2023 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Pani Małgorzata Pospiech, Dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie</p>

(akta kontroli str. 11-14, 15-32)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia, wyjaśnienia i zestawienia od Dyrektora Placówki p. Małgorzatę Pospiech oraz od pracownika socjalnego Placówki,
- przeanalizowano dokumentację będącą w posiadaniu Placówki, w tym: dokumentację kadrową, specjalistyczną oraz indywidualną dokumentację wychowanków,
- przeprowadzono oględziny Placówki,
- przeprowadzono rozmowy z wychowankami Placówki określanymi na potrzeby kontroli symbolami „K”, „L”, „M” i „O”.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Jednostki w obszarze objętym kontrolą oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Jednostka kontrolowana działa na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 13 grudnia 2019 r., znak: PS-III.9423.10.2019.5 w sprawie wydania Powiatowi Rawickiemu na czas nieokreślony zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Mały Dworek” w Łaszczynie z siedzibą pod adresem: Łaszczyn 63/2, 63-900 Rawicz, z liczbą miejsc 14.

W dniach kontroli Placówka działała także na podstawie:

- statutu Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie, stanowiącego załącznik nr 2 do Uchwały Nr XV/124/19 Rady Powiatu Rawickiego z dnia 29 listopada 2019 r.;
- regulaminu organizacyjnego Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie, przyjętego Uchwałą Nr 49/284/20 Zarządu Powiatu Rawickiego z dnia 20 stycznia 2020 r.

W czasie trwania kontroli, w dniach od 23 do 30 czerwca 2023 r., Dyrektora Placówki zastępował starszy pracownik socjalny, zgodnie z § 2 ust. 10 ww. Regulaminu, na podstawie pisemnego upoważnienia.

(akta kontroli str. 15 - 32)

Standard opieki i wychowania oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowania jego praw

1. Oględziny Placówki

Podczas kontroli przeprowadzono oględziny pomieszczeń POW, w tym pokoi wychowanków, pomieszczeń sanitarnych oraz pomieszczeń wspólnych. Z oględzin sporządzono „*Protokół oględzin*”, który został zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora POW i stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia.

Oględziny wykazały, że ściany w pokojach mieszkalnych nosiły ślady zabrudzeń i wymagały odświeżenia. Wymiany lub naprawy wymagały także zamortyzowane składniki wyposażenia pokoi, tj.: uszkodzone drzwi wejściowe, uszkodzony pojemnik na pościel, stanowiący część łóżka, łóżko. Nadto, w trakcie oględzin aneksu stwierdzono, że dolna część zabudowy kuchennej przy zlewie była zniszczona i wymagała wymiany.

Wobec powyższego, stwierdzić należy, że Placówka nie zapewnia w pełnym zakresie właściwego standardu pomieszczeń, co jest **niezgodne z § 18 ust. 3 pkt 1, 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli str. 33-36)

2. Kwalifikacje kadry

Dyrektorem Placówki od 1 kwietnia 2014 r. jest Pani Małgorzata Pospiech. Dyrektor ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogika w zakresie psychologii społecznej w edukacji. Posiada wymagany ustawowo staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi lub rodziną, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążona obowiązkiem alimentacyjnym i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Ponadto - nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Dyrektor jest zdolna do kierowania placówką opiekuńczo – wychowawczą, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do pełnienia tej funkcji, ważnym do 17 maja 2024 r. Powyższe jest **zgodne z art. 97 ust. 3 ww. ustawy**.

(akta kontroli str. 37-47)

W dniach kontroli w POW zatrudnione były 4 osoby na stanowisku starszego wychowawcy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 2 osoby na stanowisku wychowawcy w łącznym wymiarze 1,5 etatu. W okresie objętym kontrolą Placówka zatrudniała także 2 osoby na stanowisku młodszego wychowawcy w łącznym wymiarze 1,5 etatu. Jedna z tych osób zatrudniona była na zastępstwo za nieobecnego w pracy do 31 sierpnia 2022 r. wychowawcę, druga – pracowała w POW do 13 stycznia 2022 r. Ponadto, Placówka zatrudnia pedagoga,

psychologa i pracownika socjalnego. Każdy z wymienionych specjalistów pracuje w wymiarze 0,5 etatu.

Wszystkie osoby zatrudnione w Placówce i pracujące z dziećmi legitymują się kwalifikacjami wymaganymi na zajmowanym stanowisku, co jest **zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ww. ustawy**. W teczkach osobowych wszystkich pracowników znajdowały się aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające zdolność do pracy w placówce opiekuńczo – wychowawczej na zajmowanym stanowisku oraz oświadczenia, że nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie była im zawieszona ani ograniczona; wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego, a także nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W aktach znajdują się również wydruki z informacją o tym, że nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przemocy na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, co jest **zgodne z art. 98 ust. 3 ww. ustawy**. Powyższe potwierdzono podczas oględzin dokumentacji kadrowej, z których sporządzono protokół, zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki.

(akta kontroli str. 48-63)

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora POW, w okresie objętym kontrolą Placówka nie korzystała z pomocy wolontariuszy.

(akta kontroli str. 64)

3. Wychowankowie umieszczeni w Placówce

W Placówce prowadzona jest ewidencja wychowanków, która zawiera imię i nazwisko dziecka, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, datę przybycia do Placówki, adres miejsca pobytu stałego wychowanka lub ostatni adres zamieszkania wychowanka. Ewidencja w dniach kontroli nie zawierała natomiast wymaganych informacji na temat aktualnego adresu zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych, co jest **niezgodne z § 17 ust. 5 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli str. 65-78, 81)

W dniu 1 marca 2023 r. Dyrektorka otrzymała zezwolenie Wojewody na przyjęcie od 11 marca 2023 r. jednego dziecka ponad liczbę miejsc na podstawie **art. 95 ust. 3a ww. ustawy**, w związku z pobytem jednego wychowanka w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. W pierwszym dniu kontroli, tj. 30 maja 2023 r. ewidencja wychowanków POW obejmowała 15 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. W dniu 12 czerwca 2023 r. Dyrektorka poinformowała Wojewodę o powrocie stanu liczbowego wychowanków do 14, w związku z opuszczeniem Placówki przez pełnoletnią wychowankę. Przy czym z przedłożonych wykazów wychowanków wynika, że 10 czerwca 2023 r., w związku z usamodzielnieniem, Placówkę opuściły dwie wychowanki, co spowodowało, że w Placówce przebywało w tym dniu 13 wychowanków.

(akta kontroli str. 65-78, 79)

Wśród wychowanków: 8 osób pochodziło z powiatu rawickiego, 4 – z powiatu ostrowskiego, 1 – z gostyńskiego oraz 1 – z leszczyńskiego. W dniach kontroli w POW nie przebywały dzieci w wieku poniżej 10. roku życia, co jest **zgodne z art. 95 ust. 1 ww. ustawy.**

(akta kontroli str. 65-78)

Wychowawcy pełnią dyżury w godzinach: rannych od 6.00-14.00, popołudniowych – od 14.00-22.00 oraz nocnych od 22.00 do 6.00. Analiza *Planów pracy wychowawców* za cztery miesiące 2022 r. i dwa miesiące 2023 r. wykazała, że na dyżurze planowana była obsada co najmniej jednego wychowawcy w każdym z ww. przedziałów czasowych. Zwiększenie obsady do dwóch wychowawców miało miejsce zazwyczaj na dyżurach popołudniowych. Stałą obecność wychowawcy w Placówce w ciągu doby potwierdzili wychowankowie w rozmowie z zespołem inspektorów. Z grafików pracy kadry wychowawczej wynika, że sporadycznie kilkugodzinne dyżury wychowawcze pełnią także pedagog, psycholog, pracownik socjalny lub Dyrektor Placówki. Powyższe było **zgodne z § 10 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli str. 82-87)

W Placówce prowadzona jest miesięczna ewidencja obchodów nocnych. Zgodnie z jej zapisami, na każdym dyżurze nocnym obchody realizowane są trzykrotnie (tj. pierwszy – ok. godziny 22.00; drugi – ok. 0.30-1.30, trzeci - ok. 5.00 – 5.45), potwierdzane podpisem wychowawcy. Powyższe jest **zgodne z § 12 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli str. 109-111)

W okresie objętym kontrolą każdy z wychowawców Placówki kierował procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci, co jest **zgodne z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli str. 65-78)

4. Zapewnienie zaspokojenia potrzeb wychowanków POW

W trakcie kontroli, tj.: w dniach 13 i 20 czerwca 2023 r. zostały przeprowadzone indywidualne rozmowy z dziećmi oznaczonymi symbolami „K”, „L”, „M” i „O”. Z przebiegu rozmów sporządzono zapisy. Każde z dzieci zostało zapytane o sposób zapewniania przez Placówkę potrzeb wymienionych w § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia:

(akta kontroli str. 88-108)

1) *wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia* - Placówka dysponuje własną kuchnią. Organizacja żywienia wychowanków POW przewiduje 5 posiłków dziennie, tj.: śniadanie, II śniadanie, dwudaniowy obiad, podwieczerek i kolację. Ponadto Placówka deklaruje zapewnienie dostępu do produktów żywnościowych między posiłkami głównymi i po godzinach pracy kuchni. W trakcie oględzin stwierdzono, że w lodówce POW znajdowały się produkty do przygotowania posiłku, tj.: produkty mleczne, wędliny, przetwory warzywne i dodatki, ponadto – dostępne były

pieczywo, herbata i kawa zbożowa. Jadłospis podany był do wiadomości wychowanków w aneksie. W jadłospisie oznaczono produkty alergizujące. Jadłospis jest podpisywany przez magazyniera, kucharza, Dyrektor Placówki oraz przedstawiciela wychowanków. Zgodnie z informacją Dyrektor Placówki w dniach kontroli w POW nie przebywali wychowankowie wymagający żywienia dietetycznego lub stosowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Zatem w badanym obszarze POW działała **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia**. Wychowankowie zapytani o ocenę żywienia ujętego w jadłospisie w rozmowie z zespołem inspektorów potwierdzili wystarczające porcje posiłków, zapewnianie przez POW produktów do przygotowania drugiego śniadania, otrzymywanie ciepłego obiadu po powrocie z zajęć oraz możliwość przygotowania sobie dodatkowego posiłku lub napoju o każdej porze dnia. Jednocześnie ocenili: „(...) Mogliby (...) spisać i ustalić co większość nie lubi, bo tak to dużo jedzenia się marnuje (...). Spaghetti zawsze schodzi, ale np. makaronu z warzywami nie jemy i jest to marnowane. (...) Ryż na mleku się marnuje. Zupa pomidorowa jest dobra. Ale raczej zupy się marnują. Gulaszowa dzieciakom nie wchodzi (...). Owoców jest za mało moim zdaniem. Jabłka są poobijane nieraz, jakby z promocji. Banany, jabłka, gruszka to owoce, które najchętniej jemy. Wczoraj truskawki były (...). Czereśni w czasie mojego pobytu tutaj jeszcze nie było”; „(...) Ostatnio jak chcieliśmy zmiany, to pani zrobiła spaghetti i zupę pomidorową, zamiast czegoś tam innego. Pani z biura układa jadłospis. Dogadywałem się już 2-3 razy i była zmiana. Ja tu nie lubię ryby”; „(...) Dobrze jest. Smakuje mi. Nie lubię tylko pieczarek. Nie nakładają, jak się nie lubi. (...) Jadłospis jest, wszystko jest zaplanowane. Jak ktoś nie chce to nie musi jeść. Ja sam umiem sobie [coś] zrobić”;

(akta kontroli str. 88-108, 112-142)

2) dostępu do opieki zdrowotnej – podczas czynności kontrolnych ustalono, że dzieci mają kontakt z lekarzem rodzinnym na bieżąco, w miarę potrzeb. Zgodnie z informacją Dyrektor wychowankowie korzystają z podstawowej opieki zdrowotnej w Przychodni Lekarskiej w Rawiczu, gdzie są pod opieką lekarza pierwszego kontaktu. Szczepienia wychowanków odbywają się zgodnie z obowiązkowym kalendarzem szczepień. Opieka pediatryczna, neurologiczna, psychiatryczna, stomatologiczna, audiologiczna, chirurgiczna i okulistyczna odbywa się specjalistycznych przychodniach, poradniach, centrach i gabinetach w Rawiczu, Kościanie, Lesznie, Gostyniu, Wrocławiu, Poznaniu lub innych ośrodkach – w zależności od potrzeb dziecka. Leczenie szpitalne dzieci odbywa się w wyspecjalizowanych ośrodkach. W dniach kontroli nie było hospitalizowanych dzieci. W dniach kontroli dwoje wychowanków informowało o umówionej wizycie u okulisty, na którą wybierało się po rozmowie z inspektorami. Wszyscy wychowankowie rozmawiający z zespołem inspektorów potwierdzili, że w przypadku pogorszenia samopoczucia lub potrzeby konsultacji lekarskiej są umawiani do lekarza. Placówka dysponuje książeczkami zdrowia dzieci. Bieżąca opieka medyczna jest dokumentowana w przeznaczonych do tego celu indywidualnych „zeszytach medycznych”, gdzie odnotowywane są wszystkie wizyty i zlecenia lekarskie. Powyższe jest **zgodne z § 18 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli str. 88-108, 146-149)

3) *zaopatrzenia w produkty lecznicze* – podczas kontroli stwierdzono, że wychowankowie mają zapewnione leki, zarówno te zapisane przez lekarza, jak i doraźnie w razie potrzeby. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora, POW zapewnia zaopatrzenie wychowanków w leki zalecane przez lekarzy, ponadto - leki doraźnego stosowania. Leki przechowywane są w zamkniętych apteczkach w pokojach wychowawców, pod kontrolą dyżurnych wychowawców i przez nich wydawane. Powyższe potwierdzono w trakcie oględzin Placówki oraz podczas rozmów z wychowankami POW. Biorąc powyższe pod uwagę, w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli str. 33-36, 88-108)

4) *zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* – jak podała Dyrektorka: „w okresie objętym kontrolą (...) nie było potrzeby zaopatrywania wychowanków w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. (...) Natomiast środki opatrunkowe (...) są na bieżąco uzupełniane. Wychowankowie są zaopatrywani w okulary, zgodnie z zaleceniami lekarza okulisty. Szkła korekcyjne i oprawki w przypadku uszkodzenia są każdorazowo naprawiane a w przypadku braku takiej możliwości (...) zostają zakupione nowe okulary. Za powyższe odpowiedzialny jest pracownik socjalny.” Wychowankowie w rozmowie z inspektorami potwierdzili, że Placówka zapewnia leki i wyroby medyczne. Powyższe jest **zgodne z § 18 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli str. 88-108, 149)

5) *dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka* – Dyrektorka podała, że: POW zapewnia wychowankom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych. Jak poinformowała Dyrektorka, zajęcia realizowane są w szkołach, do których uczęszczają dzieci (Szkoła Podstawowa – 5 wychowanków, Zespół Szkół Specjalnych – 2 wychowanków, Zespół Szkół Zawodowych – 4 wychowanków, Liceum Ogólnokształcące, Technikum – 2 wychowanków oraz MOW – zgodnie z systemem ich pracy – 2 wychowanków), a także na terenie Placówki. W szkołach podstawowych organizowane są zajęcia z wychowawcą klasy oraz zajęcia dodatkowe z pedagogiem szkolnym i logopedą, w szkołach specjalnych zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne w formie socjoterapii, arteterapii, stymulacji polisensorycznej, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych i biofeedbacku. W szkołach ponadpodstawowych stwarza się możliwość skorzystania przez uczniów z indywidualnej pomocy nauczyciela przedmiotu oraz pedagoga. W Placówce realizowane są indywidualne i grupowe zajęcia z psychologiem, pedagogiem i wychowawcami. W miarę potrzeb dzieci konsultowane są w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Byli wychowankowie już usamodzielnieni mogą skorzystać ze wsparcia i poradnictwa. Placówka zatrudnia psychologa i pedagoga, prowadzących planową pracę z wychowankami zgodnie z ich potrzebami. Wychowankowie potwierdzili stały kontakt z wychowawcami i specjalistami oraz ich

zainteresowanie ich sprawami szkolnymi. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli str. 88-108,150-155)

6) wyposażenia w:

a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb – wychowankowie zgodnie stwierdzili, że są wyposażeni w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku i, że uwzględniane są ich indywidualne potrzeby w tym zakresie;

b) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego – wychowankowie potwierdzili, że posiadają zabawki odpowiednie do ich wieku i potrzeb, a nastolatkwowie potwierdzili, że mają sprzęt sportowy, dostęp do konsoli do gier, telefony, laptopy, książki;

c) środki higieny osobistej – większość wychowanków w rozmowie z inspektorami potwierdziła, że są wyposażeni w niezbędne środki higieny zgodnie z ich bieżącymi potrzebami. Zgodnie z jedną opinią - zdarzają się okresowe problemy z pobraniem brakującego produktu higienicznego z magazynu w sytuacji, gdy magazynier jest nieobecny w pracy. Dyrektor POW przedstawiła na prośbę inspektorów wykaz stanu magazynu POW. Z wykazu wynika, że w magazynie POW znajdują się m.in. znaczne zapasy środków do higieny osobistej, środków chemicznych i artykułów drogerijnych. Magazynier pracuje w POW w wymiarze 0,5 etatu. Zgodnie z relacją wychowanków, klucze do magazynu ma jeszcze Dyrektor POW. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli str. 88-108,)

7) zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne – wychowankowie potwierdzili, że są wyposażeni w artykuły szkolne, podręczniki, posiadają dostęp do internetu i mają do dyspozycji laptopy. We wrześniu wychowankowie otrzymują wyprawki szkolne, w tym piórniki, plecaki, podręczniki i zeszyty oraz strój na w-f. Jak oświadczyła Dyrektor: „w trakcie roku szkolnego przybory są uzupełniane”. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia;**

(akta kontroli str. 88-108, 155)

8) kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, której wysokość, nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej (...) – zasady przyznawania kieszonkowego w POW określa Regulamin Przyznawania Kieszonkowego (...) stanowiący załącznik do Zarządzenia Dyrektora POW z dnia 9 stycznia 2017 r., zmieniony aneksami z dnia 4 listopada 2018 r., 23 lipca 2021 r., 3 stycznia 2022 r. i 26 maja 2022 r.

Ww. *Regulamin* określa warunki zwiększenia kwoty kieszonkowego w zależności od zaangażowania wychowanka w obowiązki, konkursy i przedsięwzięcia na terenie POW, uzyskane wyniki w nauce i co najmniej dobre zachowanie, przestrzeganie regulaminu POW, a także w związku z uzasadnionymi sytuacjami - jak wyjazdy na wycieczki, kolonie, pobyty

w szpitalu. Zwiększenie nie może jednak powodować przekroczenia ostatecznej kwoty kieszonkowego 8% kwoty bazowej. Analogicznie – regulaminowe zmniejszenie kieszonkowego może nastąpić w przypadku złego zachowania wychowanka (niszczenia mienia, ujawnienia kradzieży, aktów agresji, samowolnych oddaleń, palenia papierosów, zażywania używek spożywania alkoholu, nagminnego niewykonywania powierzonych obowiązków, nierealizowania obowiązku szkolnego, niewłaściwego zachowania w szkole) – jednak obniżenie nie może być niższe niż do 1 % kwoty bazowej, przy czym w takim przypadku nie ulegają zmniejszeniu uzyskane już zwiększenia za osiągnięcia wychowanka.

Ww. *Regulamin* od czasu przyjęcia był aneksowany, w związku z waloryzacją kwoty określonej w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy – w 2021 r. i w 2022 r. Zgodnie z treścią aneksu Regulaminu z dnia 26 maja 2022 r.: „*Wychowankowie, będący uczniami szkoły podstawowej otrzymują 40 zł. Wychowankowie będący uczniami szkół ponadpodstawowych: 50 zł. Kwota kieszonkowego nie może być niższa niż 1% kwoty bazowej, tj. 11,89 zł (w POW w Łaszczynie ustala się 12 zł) i nie wyższa niż 8% kwoty bazowej, tj. 95,12 zł (w POW w Łaszczynie ustala się 95 zł).*” Powyższe regulacje wg stanu na pierwszy dzień kontroli powoływały się na wartości kwotowe zgodne odpowiednio z 1% i 8% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy i *Obwieszczeniami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2021 r., poz. 282; M.P. z 2022 r., poz. 292)*, tj. podawały kwoty odpowiednio: 11,31 zł i 90,48 zł w okresie od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r. oraz 11,89 zł i 95,12 zł od 1 czerwca 2022 r. Dyrektor nie przedstawiła zmiany wysokości kieszonkowego w związku z waloryzacją w 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 296 z późn. zm.), co oznacza, że od 1 czerwca 2023 r. w zakresie wysokości kieszonkowego ww. *Regulamin* jest **niezgodny z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia** w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 2 i art. 86 ust. 2 i 3 ww. ustawy.

Analiza list wypłat kieszonkowego potwierdziła, że minimalna kwota kieszonkowego faktycznie wypłacana dzieciom wynosiła powyżej 1%, a maksymalna – poniżej 8% kwoty bazowej. Na liście wypłat znajdują się uzasadnienia naliczonych kwot wchodzących w skład puli środków do wypłaty – w tym uzasadnienie potrąceń z powołaniem się na zapis ww. Regulaminu i uzasadnienie zwiększeń, nadto – kwoty należne wychowankowi z racji zobowiązań (np.: „*na studniówkę*”, „*wycieczka szkolna*”, „*wycieczka na lodowisko*”, „*na zajęcia kulinarne*”, „*organizacja Wigilii w klasie*”, „*na składki klasowe*”) lub pokrycie kosztów przekazania kieszonkowego na adres pobytu wychowanka poza siedzibą POW (np. „*+10 zł na przesłanie do MOW*”). Wychowankowie kwitowali odbiór kieszonkowego własnoręcznym podpisem.

Zgodnie z pkt 4 *Regulaminu Przyznawania Kieszonkowego*: „*W czasie pobytu wychowanka np. w sanatorium, szpitalu lub innym ośrodku kieszonkowe jest wypłacane lub przesyłane dziecku do miejsca pobytu.*” W przypadku dzieci przebywających poza POW – odbiór kwitowali podpisem wychowawcy kierujący ich procesem wychowawczym, dokonując adnotacji o treści: „*Zobowiązuję się przekazać wychowankowi*” lub „*Zostały przekazane do MOW*”. Do kwoty kieszonkowego doliczane były koszty przesyłki (np. „*+10 zł na przesłanie do MOW*”).

Wypowiedzi dzieci wykazały, że kieszonkowe otrzymują co miesiąc i mogą dysponować nim według własnego uznania, znają zasady przyznawania kieszonkowego i uważają, że są one sprawiedliwe.

(akta kontroli str. 156-173, 88-108)

9) *dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów* – ustalono, że wychowankowie mają stały, nieograniczony, całodobowy dostęp do produktów żywnościowych i napojów w aneksie kuchennym. Powyższe potwierdzili wychowankowie i Dyrektor Placówki. W badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli str. 88-108, 174)

10) *dostępu do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywa się:*

a) *w szkołach poza placówką opiekuńczo - wychowawczą (...)* – z przedłożonej dokumentacji wynika, że na dzień 29 maja 2023 r. 7 wychowanków uczęszczało do szkoły podstawowej, 5 - do szkół branżowych, 2 - do liceum ogólnokształcącego i 1 - do technikum;

b) *w systemie nauczania indywidualnego – nie dotyczy.*

Wszystkie dzieci, objęte obowiązkiem szkolnym realizują go, zatem w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli str. 65-78, 150-155)

11) *pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych* – jak podała Dyrektor: „Pojawiające się trudności w nauce szkolnej są konsultowane na bieżąco z nauczycielami danego przedmiotu i wychowawcami klas (informacje te uzyskują: wychowawcy, pedagog, psycholog, pracownik socjalny, dyrektor POW). (...) Wychowawcy, pedagog, psycholog mają wgląd do e-dziennika. (...) Zajęcia wyrównawcze są prowadzone w Placówce zgodnie z tygodniowym planem pracy psychologiczno – pedagogicznej. (...) Ponadto pedagog prowadzi z wychowankami: odrabianie zadań domowych, przygotowanie do zajęć szkolnych, pomoc w nadrobieniu zaległości, indywidualizacja metod pracy z dzieckiem. (...) Zajęcia wyrównawcze prowadzone są z uwzględnieniem zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. (...) Każde dziecko w celach edukacyjnych posiada laptopa (...).” Dzieci potwierdziły, że otrzymują od wychowawców pomoc w nauce i podczas odrabiania zadań domowych, w zależności od ich indywidualnych potrzeb. W trakcie rozmowy z inspektorami wychowankowie podali, że jedna wychowanka w czasie wakacji będzie uczestniczyła w obozie podnoszącym kompetencje językowe z języka angielskiego, inna wychowanka wspomniała, że uzyskała pełne wsparcie podczas przygotowania do egzaminów zawodowych. Zatem w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 11 ww. rozporządzenia**;

(akta kontroli str. 88-108, 150-155)

12) *uczestnictwa, w miarę możliwości, w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno– sportowych* – jak podała Dyrektor: „Część dzieci bierze udział w zajęciach dodatkowych organizowanych

w szkołach: np. basen, wycieczki klasowe, zajęcia sportowe, występy w akademiach. (...) Wychowankowie trenują grę w piłkę nożną na terenie naszej placówki oraz na terenie boiska sportowego. Kiloro naszych podopiecznych wyraziło chęć cyklicznych treningów na profesjonalnym boisku. Ustalono, że treningi rozpoczną się z początkiem nowego roku szkolnego na Orliku w Miejskiej Górcie. Dzieci w ramach zajęć kulturalnych w czasie wolnym w POW rozwijają umiejętności plastyczne, wokalne, teatralne (...) dzieci brały udział w warsztatach teatralnych." Wychowankowie, podczas rozmów z inspektorami potwierdzili możliwość trenowania dyscyplin sportowych zgodnie z zainteresowaniami oraz możliwość rozwijania pasji. Zatem działanie Placówki w badanym obszarze jest **zgodne z art. § 18 ust. 1 pkt 12 ww. rozporządzenia oraz art. 4 pkt 6 ww. ustawy;**

(akta kontroli str. 88-108, 150-155, 175-176)

13) opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka opiekuńczo-wychowawcza (...). Na pierwszy dzień kontroli, żaden z wychowanków nie przebywał w bursie lub internacie.

14) pokrywania kosztów przejazdu do i miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo – wychowawczą (...) – jak podała Dyrektor, przyjazdy i odwozy dzieci na urlopowania do i z Placówki odbywają się samochodem służbowym POW. Uczniom szkół ponadpodstawowych zakupuje się bilety miesięczne na autobus. Wychowankowie potwierdzili powyższe w rozmowie z inspektorami. Zatem w badanym obszarze Placówka działa **zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 14 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli str. 177)

W kwestii zapewnienia dzieciom szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych

Wychowankowie podczas indywidualnych rozmów z inspektorami wypowiedzieli się także na temat panującej atmosfery i poczucia bezpieczeństwa w Placówce. Wszyscy wychowankowie podali, że czują się bezpiecznie w Placówce, zarówno w swoich pokojach, jak i przy korzystaniu z łazienek, wychowawca w Placówce jest zawsze przez całą dobę i jest dostępny. Wychowankowie w rozmowie z inspektorami stwierdzili, że mają bardzo dobre relacje z kadrami wychowawczą, a kadra jest w stosunku do wychowanków życzliwa i kulturalna. Na pytanie o samorząd wychowanków, jeden z wychowanków stwierdził: „*Nie ma. Każdy sam załatwia swoje sprawy*”, jedna z wychowanek z kolei powiedziała: „*Samorząd by się przydał. Nie na zasadzie wyborów samorządu. Bardziej jakby wychowawcy porozmawiali między sobą i sami wybrali spośród nas, niż przez głosowanie. Wydaje mi się, że większość by się zgodziła (...).*” Natomiast wszyscy wychowankowie podali, że Dyrektor okresowo organizuje zebrania całej społeczności, celem zapoznania dzieci z zamierzeniami POW dot. wyjazdów, wycieczek, obozów, jednak – jak przekazali wychowankowie - na ogół są informowani o bieżących sprawach Placówki przez wychowawców.

Wychowankowie potwierdzili, że znają obowiązujący w POW *Regulamin Wychowanków* oraz *Regulamin kar i nagród* i uważają, że zasady w nich ujęte są sprawiedliwe. Powyższe jest **zgodne z art. 4 pkt 9 ww. ustawy.**

(akta kontroli str. 88-108, 178-183)

W okresie objętym kontrolą miały miejsce przypadki czterokrotnego samowolnego oddalenia się z Placówki jednej wychowanki. Analiza dokumentacji dotyczącej postępowania Placówki w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w Placówce wykazała, że w przypadku oddalenia się „L” niezwłocznie po zauważeniu nieobecności dziecka przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, a w ciągu 24 godzin powiadomiono opiekunów prawnych, Policję, sąd rodzinny i powiatowe centrum pomocy rodzinie. Jak wykazała kontrola, podczas nieobecności dziecka Placówka pozostawała w stałym kontakcie z Policją, pracownicy POW inicjowali kontakty telefoniczne z wychowanką na oddaleniu oraz samodzielnie podejmowali próby ustalenia miejsca jej pobytu, o efektach informując Policję, a następnie zorganizowali powrót dziecka do Placówki. Powyższe jest **zgodne z § 5 ww. rozporządzenia.** Po powrocie wychowanki specjaliści POW przeprowadzili cykl spotkań terapeutycznych z „L”, a wychowawca kierujący procesem wychowawczym - rozmowy z podopieczną na temat niebezpieczeństw i zagrożeń związanych z uciezkami, ryzykownymi zachowaniami, oraz konsekwencjami z tego wynikającymi. Wychowanka potwierdziła udział w spotkaniach i rozmowach podpisem. Dziecko miało także zapewnioną pomoc medyczną i konsultację specjalistyczną.

(akta kontroli str. 184-189)

5. Dokumentacja wychowanków

Analiza badanych dokumentów, które prowadzi Placówka wykazała, że wychowankowie są przyjmowani do POW na podstawie skierowań wydanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu, co jest **zgodne z § 2 ust. 1 i 3 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli str. 190-192)

Przeanalizowano dokumentację prowadzoną przez Placówkę dla 3 wychowanków „D”, „K” i „N”, w tym jednej wychowanki usamodzielnianej „D”.

Dokumentacja ww. dzieci zawierała diagnozy psychofizyczne sporządzone niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki, **zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia.** Pod diagnozami znajdują się podpisy psychologa i pedagoga POW, co jest **zgodne z § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia.** Diagnozy zawierają analizę przyczyn kryzysu w rodzinie, mocnych i słabych stron dziecka, jego potrzeb w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, edukacyjnej i społecznej, analizę relacji dziecka z osobami najbliższymi oraz analizę rozwoju dziecka, co jest **zgodne z § 14 ust. 3 ww. rozporządzenia.** W diagnozach wyartykułowano – odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka - zalecenia do realizacji w codziennej pracy wychowawczej, w tym: ukierunkowanie na poprawę funkcjonowania społecznego

dziecka, wsparcie w kryzysie i adaptacji, rozwiązywanie problemów szkolnych i korygowanie niepożądanych społecznie zachowań. W zaleceniach uwzględniono nawiązanie, utrzymanie relacji z rodziną dziecka i włączanie jej do pracy z dzieckiem. Działania Placówki są zatem **zgodnie z § 14 ust. 4 ww. rozporządzenia.**

(akta kontroli str. 193-292, 293-365,366-397)

Analiza planów pomocy dziecku wykazała, że opracowanie planu i jego modyfikacji poprzedzone było opracowaniem zaleceń psychologiczno – pedagogicznych do pracy z dzieckiem uwzględniających zmiany w życiu i funkcjonowaniu dziecka. Zalecenia te były uwzględnione w treści planu i kolejnych modyfikacji. Formularz planu pomocy dziecku, jak i modyfikacji planu pomocy dziecku stosowany w Placówce nie zawiera wszystkich wymaganych obszarów. Zawarto w nich bowiem cele długoterminowe i krótkoterminowe, jednak podejmowane działania nie są podzielone na terminy. Sam plan, jak i modyfikacja w tytułach stosują nazewnictwo sprzed wejścia w życie ww. rozporządzenia. W formularzu modyfikacji planu brakuje daty sporządzenia modyfikacji, zatem trudno zweryfikować terminowość sporządzania kolejnych modyfikacji. W modyfikacji brakuje miejsca na ewentualną możliwą zmianę ustalonego w planie pomocy dziecku głównego celu pracy z dzieckiem. Powyższe jest **niezgodne z § 15 ust. 3 i ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia.**

Analiza merytorycznych wpisów do ww. formularzy wykazała co następuje.

W przypadku dziecka „D” z informacji wychowawcy wynika, że ojciec objęty jest opieką asystenta rodziny, natomiast modyfikacje nie zostały sporządzone we współpracy z nim, co było **niezgodne z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia.** Nadto, modyfikacje planu za okres od 17 listopada 2021 r. do 19 maja 2022 r., od 20 maja 2022 r. do 17 listopada 2022 r. oraz od 18 listopada 2022 r. do 23 maja 2023 r. nie zawierają konkretnych terminów dla celów i działań. Nawet jeśli przyjąć dla celów i działań długoterminowych maksymalny termin na jaki obowiązuje dana modyfikacja planu, to nadal modyfikacje nie zawierają terminów celów i działań krótkoterminowych. Sama treść wpisów wskazuje, że cele są powielane w jednej modyfikacji. W każdej z modyfikacji jako cel długoterminowy wskazano „opiekę zdrowotną”, jako cel krótkoterminowy „zapewnienie opieki medycznej”. Przy czym nie są to cele, którymi mogą być dobry stan zdrowia lub polepszenie stanu zdrowia w jakimś obszarze. Powyższe jest **niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia.** Nadto, pierwsza modyfikacja została opracowana na okres przekraczający pół roku, co jest **niezgodne z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia.** Niezależnie od powyższego wskazać należy, że dziecko „D” ukończyło pełnoletność 3 października 2022 r. zatem jest to data graniczna, do której powinien obowiązywać plan pomocy dziecku. Tworzenie planu pomocy dziecku dla osoby pełnoletniej jest **niezgodne z § 15 ww. rozporządzenia w zw. z art. 37 ust. 1 ww. ustawy.**

W odniesieniu do dziecka „K”, plan pomocy dziecku został opracowany na okres obowiązywania od 1 lutego 2022 r. do 28 września 2022 r., tj. na okres ponad pół roku i przed sporządzeniem diagnozy psychofizycznej dziecka, która jest z datą 8 lutego 2022 r., co jest **niezgodne z § 15 ust. 4 pkt 1 oraz ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia.** Pierwsza modyfikacja planu także została opracowana na okres przekraczający pół roku, natomiast w trzeciej

modyfikacji w ogóle nie określono terminu końcowego obowiązywania modyfikacji. Nadto, w trakcie obowiązywania planu zmienił się wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, jednak nie dokonano modyfikacji planu, pomimo zmienionej sytuacji dziecka. Powyższe jest **niezgodne z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia**. Treść planu i modyfikacji również wskazuje na nieprawidłowe określenie celów krótko- i długoterminowych, podobnie jak w przypadku dziecka „D”, co jest **niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia**.

W przypadku dziecka „N” plan pomocy dziecku został opracowany 12 kwietnia 2023 r., przy czym za okres obowiązywania z datą wsteczną, sprzed opracowania diagnozy psychofizycznej, tj. za okres od 29 marca 2023 r. Nadto, bez daty końcowej obowiązywania planu. Powyższe jest **niezgodne z § 15 ust. 1 oraz ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia**. W planie pomocy dziecku nie wyznaczono celu głównego pracy z dzieckiem, co jest **niezgodne z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli str. 193-292, 293-365,366-397)

Plany i modyfikacje podpisane są przez wychowanków, dla których zostały opracowane, a swój świadomy udział w opracowaniu planów potwierdzili sami wychowankowie w rozmowie z zespołem inspektorów. Powyższe jest **zgodne z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy**.

(akta kontroli str. 88-108, 193-292, 293-365,366-397)

Podczas kontroli ustalono, że dla każdego dziecka prowadzone są karty pobytu dziecka. Formularz karty pobytu, którym posługuje się Placówka, zawiera wszystkie wymagane obszary, jednak brakuje w nim miejsca na wstawienie daty dokonania wpisów w karcie, nie ma zatem możliwości oceny terminowości rzeczywistego uzupełnienia wpisów w karcie, co jest **niezgodne z § 17 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia**. Pod kartami znajdują się podpisy wychowawcy. Analiza wpisów w kartach pobytu pozwala stwierdzić, że nie wszystkie obszary są prawidłowo wypełniane. W przypadku dziecka „D” podobnie, jak modyfikacje planu, karty pobytu dziecka były wypełniane za miesiące, w których „D” osiągnęło pełnoletność, co jest **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia**. Nadto, w niektórych kartach w obszarze dotyczącym opisu relacji dziecka rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku znajdują się jedynie wpisy o kontakcie telefonicznym dziecka z rodzicem, bez bliższego określenia jak taki kontakt wpłynął na relację z rodzicem. W obszarze opisu współpracy Placówki z instytucjami i organizacjami (...), prawie we wszystkich kartach znajduje się wpis o treści: „*w miarę potrzeb kontakt telefoniczny*”, czego nie można uznać za opis współpracy placówki z instytucjami. W kartach za luty i marzec 2022 r. w obszarze dotyczącym stanu zdrowia dziecka ograniczono się jedynie do zdrowia psychicznego. Powyższe jest **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a, e oraz i ww. rozporządzenia**.

W przypadku kart pobytu dziecka „K” w obszarze dotyczącym opisu współpracy Placówki z instytucjami znajdują się m.in. wpisy o treści „*rozmowy telefoniczne z rodzicami*”, co jest **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. 1 ww. rozporządzenia**.

Karty pobytu dziecka „N” są prowadzone w sposób nieczytelny, co uniemożliwia ich analizę.

(akta kontroli str. 193-292, 293-365,366-397)

W trakcie czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji prowadzonej przez pedagoga i psychologa. Pedagog i psycholog realizują swoją pracę z wychowankami w formie zajęć grupowych i indywidualnych, które dokumentują we wspólnie prowadzonych „Kartach udziału w zajęciach specjalistycznych” prowadzonych dla każdego z dzieci. Udokumentowane oddziaływania specjalistów odnoszą się do funkcjonowania społecznego, emocjonalnego i szkolnego wychowanków, wsparcia w kryzysie oraz w rozwoju indywidualnym. Adnotacje opisują przebieg spotkania, zachowanie i reakcje wychowanka oraz odnoszą się do efektów dotychczasowych działań podejmowanych przez specjalistów. Karty podpisane są przez każdego ze specjalistów realizujących zajęcia. Powyższe jest zgodne z **§ 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli str. 193-292, 293-365,366-397)

Ponadto każdy w ww. specjalistów prowadzi dla każdego dziecka „arkusze obserwacji” odpowiednio – pedagogicznych i psychologicznych. Analiza treści ww. dokumentów wykazała, że obserwacje psychologiczne koncentrują się wokół relacji interpersonalnych i rodzinnych, stopnia zaspokojenia potrzeb emocjonalnych i społecznych oraz sposobu wyrażania emocji przez wychowanków. Pedagog natomiast w arkuszach obserwacji opisuje podejmowane wobec dziecka działania korekcyjne w zakresie jego deficytów szkolnych i w zakresie funkcjonowania dziecka w szkole. W przypadkach obu rodzajów obserwacji wpisy dokonywane są w odstępach czasowych uwarunkowanych dynamiką zmian w życiu dziecka, jednak nie rzadziej niż co 1-3 miesiące. Arkusze obserwacji opatrywane są podpisami specjalistów. Stwierdzono, że nazwa dokumentu jest niezgodna z zapisem rozporządzenia, gdyż nie zawiera uwzględnienia informacji o badaniach psychologicznych oraz pedagogicznych. Z treści dokumentów nie wynika także, czy psycholog i pedagog przeprowadzają wymagane rozporządzeniem badania, co jest **niezgodne z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli str. 193-292, 293-365,366-397)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce dokonywane są okresowe oceny sytuacji dziecka. Badanie dokumentów wykazało, że stosowane formularze obejmują wymagane rozporządzeniem obszary, w tym: ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, analizę sytuacji zdrowotnej, możliwości powrotu dziecka do rodziny, poddania procedurom adopcyjnym, umieszczenia w innej formie pieczy lub w placówce działającej w oparciu o prawo oświatowe, ustawę o pomocy społecznej lub o działalności leczniczej. Jednakże analiza merytorycznych wpisów ujawniła, że w przypadku ocen dziecka „K” z 17 listopada 2021 r. i 20 maja 2022 r. w aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka pominięto jej młodszą siostrę oraz babcię ojczystą, co jest **niezgodne z art. 136 pkt 1 ww. ustawy**. W przypadku ocen sytuacji dziecka „D” i „K” nie wskazano analizy metod pracy z rodziną dziecka, co jest **niezgodne z art. 136 pkt 2 ww. ustawy**. Nadto, w przypadku dziecka „N” dokonano oceny sytuacji dziecka 16 dni po przyjęciu dziecka do Placówki, zanim specjaliści sporządzili diagnozę psychofizyczną dziecka. W ocenie zawarto

„plan pomocy dziecku” a nie wskazówki do modyfikacji planu pomocy dziecku, za który odpowiada wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Powyższe jest **niezgodne z art. 136 pkt 3 ww. ustawy.**

(akta kontroli str. 193-292, 293-365,366-397, 398-399)

W trakcie kontroli analizy składów poszczególnych Zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci ustalono, że w każdym posiedzeniu Zespołu uczestniczyli: pedagog, psycholog, pracownik socjalny. W odniesieniu do „N” wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka nie było na jedynym posiedzeniu dotyczącym podopiecznej. W posiedzeniach omawiających sytuację „K”, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka był obecny na 2 z 3 posiedzeń. Powyższe jest **niezgodne z art. 137 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.** Nadto w przypadku wszystkich dzieci w posiedzeniach nie brał udziału przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, a w niektórych także przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co jest **niezgodne z art. 137 ust. 1 pkt 4 i 6 ww. ustawy.**

Kontrola częstotliwości zwoływania posiedzeń wykazała, że w 2022 r. odbyło się 26 posiedzeń Zespołu, w 2023 r. do dnia kontroli – 15 posiedzeń. Analiza częstotliwości okresowej oceny sytuacji w odniesieniu do dzieci „K” wykazała, że w 2022 r. oceny dokonywane były nie rzadziej, niż co pół roku, co jest **zgodne z art. 138 ust. 1 ww. ustawy.** W przypadku „D” 23 maja 2023 r. dokonano oceny sytuacji osoby pełnoletniej, co jest **niezgodne z art. 135 ww. ustawy.**

Tylko na jednym z analizowanych posiedzeń odnotowano obecność rodzica dziecka. Placówka każdorazowo wystosowywała zaproszenia do rodziców omawianych wychowanków, co potwierdzili wychowankowie w rozmowie z zespołem inspektorów. Protokół z posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka wraz z wnioskami dot. zasadności dalszego pobytu przekazywany jest do Sądu Rejonowego i do PCPR, co jest **zgodne z art. 138 ust. 2 ww. ustawy.**

(akta kontroli str. 88-108, 193-292, 293-365,366-397)

W trakcie kontroli w Placówce przebywało jedno dziecko z uregulowaną sytuacją prawną. „L” umieszczona została w Placówce w październiku 2022 r., zgłoszona do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego uzyskała decyzję o niezakwalifikowaniu do adopcji. W 2023 r. uzyskała pełnoletniość. Działanie Placówki było **zgodne z art. 100 ust. 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli str. 109-111)

Jak ustalono w trakcie kontroli, Placówka prowadzi dokumentację związaną z procesem usamodzielniania wychowanków. Analiza programu usamodzielniania wychowanki „D” wykazała, że jest on zindywidualizowany i określa zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielniania, co jest **zgodne z art. 145 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.** W przypadku usamodzielnianej wychowanki dochowano co najmniej rocznego terminu wskazania opiekuna usamodzielniania przed uzyskaniem pełnoletniości. Jako opiekuna usamodzielniania „D” wskazała byłego wychowawcę POW. Wskazanie

to potwierdzone zostało pisemną zgodą osoby podejmującej się funkcji opiekuna, **zgodnie z art. 145 ust. 2 ww. ustawy** i zaakceptowane przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu, co jest **zgodne z art. 145 ust. 3 ww. ustawy**. Indywidualny program usamodzielnienia wychowanki został sporządzony na 1,5 miesiąca przed osiągnięciem przez nią pełnoletniości. Program usamodzielnienia został podpisany przez wychowankę i jej opiekuna usamodzielnienia oraz zatwierdzony przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu. Powyższe jest **zgodne z art. 145 ust. 4 ww. ustawy**.

Wychowanka zawnioskowała o możliwość pozostania w Placówce po uzyskaniu pełnoletniości i umożliwienie kontynuacji nauki w ramach tego pobytu, na co Dyrektor POW wyraziła zgodę pod warunkiem realizowania nauki zgodnie z założeniami programu usamodzielnienia i przestrzegania regulaminu POW. Powyższe jest **zgodne z art. 37 ust. 2 pkt 1 i 4 ww. ustawy**. W trakcie realizacji programu usamodzielnienia wychowanka zdecydowała się na dokonanie zmian w programie w zakresie długości pobytu w Placówce do czerwca 2023 r. Zmiana programu usamodzielnienia posiada podpis wychowanki i opiekuna usamodzielnienia oraz została przekazana do akceptacji Kierownika PCPR, co jest **zgodne z art. 145 ust. 6 pkt 1 i ust. 6a ww. ustawy**. Wychowanka opuściła Placówkę zgodnie z deklaracją.

(akta kontroli str. 193-292)

Działania Placówki na rzecz utrzymywania przez dziecko kontaktów z rodziną oraz powrotu dziecka do rodziny

Ustalono, iż Placówka umożliwia dzieciom osobiste i telefoniczne kontakty z rodzicami i osobami bliskimi. W rozmowach z inspektorami wszyscy wychowankowie przekazali, że wyjeżdżają na urlopowania do rodzin, są także odwiedzani w Placówce, lub komunikują się z bliskimi telefonicznie. Powyższe informacje znajdują ogólne potwierdzenie w dokumentacji dzieci. Stwierdzono zatem, że wychowankowie mają możliwość utrzymywania bliskich relacji i kontaktu z rodzinami, co jest **zgodne z art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli str. 88-108, 193-292, 293-365,366-397)

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Książki kontroli” pod nr 10.

IV. Uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę ustalenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli rekomenduję:

1. rozważyć doposażenie pokoi mieszkalnych w porze letniej w siatki w oknach i bezpieczne środki przeciw komarom,
2. w większym stopniu brać pod uwagę preferencje jedzeniowe dzieci i młodzieży i w miarę możliwości wspólnie ustalać jadłospisy,

3. zaproponować dzieciom utworzenie samorządu i wyznaczyć opiekuna w przypadku jego utworzenia.

V. Zalecenia pokontrolne

W związku z stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu, zalecam:

1. **dostosować pomieszczenia Placówki do standardów** określonych w § 18 ust. 3 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia,
2. **prowadzić ewidencję wychowanków**, zgodnie z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia,
3. **dostosować treść *Regulaminu Przyznawania Kieszonkowego* do aktualnych przepisów, w związku z waloryzacją kwoty określonej w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy**, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia,
4. **opracowywać plan pomocy dziecku przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, określając termin realizacji celów i działań krótkoterminowych i długoterminowych oraz cel główny pracy z dzieckiem, a nadto osobę odpowiedzialną za dane działanie, w oparciu o diagnozę psychofizyczną oraz modyfikować plan pomocy dziecku w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka i jego rodziny i nie rzadziej, niż co pół roku, określając konkretną datę sporządzenia modyfikacji**, zgodnie z § 15 ww. rozporządzenia, **przy czym zaprzestać ustalania daty wstecznej obowiązywania planu pomocy dziecku**,
5. **prowadzić czytelnie karty pobytu dziecka w taki sposób, aby możliwe było stwierdzenie terminu dokonania wpisów w niej, właściwie opisując relacje dziecka z rodzicami, stan jego zdrowia i współpracę Placówki z instytucjami i organizacjami**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a, e oraz i ww. rozporządzenia,
6. **prowadzić dla każdego dziecka arkusze badań i obserwacji pedagogicznych i psychologicznych**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia,
7. **dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka prawidłowo ustalając aktualną sytuację rodzinną dziecka, dokonując analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną oraz w celu modyfikowania planu pomocy dziecku**, zgodnie z art. 136 pkt 1, 2 i 3 ww. ustawy, **na posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z udziałem wychowawcy kierującego jego procesem wychowawczym, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku nieobecności ww. osób odnotowywać w protokołach przyczynę nieobecności**, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 ww. ustawy,

8. **zaprześcić prowadzenia dla osoby pełnoletniej, dokumentacji przewidzianej dla dziecka,**

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 zł do 15.000 zł.

Wystąpienie zawiera 20 stron.

Starszy inspektor wojewódzki Alicja Moder
Inspektor wojewódzki Anna Grabarska-Łyskawka
Inspektor wojewódzki Anna Kościańska

/podpisy członków zespołu inspektorów/

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

/podpis Wojewody Wielkopolskiego/

Dokument sporządziła:
Agnieszka Adamczak
Kierownik Oddziału Rodziny
7 lutego 2024 r.